

ОЦІНЮВАННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Поповиченко Ганна Сергіївна

*кандидат економічних наук, доцент,
Східноукраїнський національний університет
імені Володимира Даля*

У сучасний стан ринкових відносин інноваційна діяльність стала основою розвитку будь-якої галузі як народного господарства, так й підприємств з різними формами власності. Вона є важелем розвитку економіки.

Система управління інноваційною діяльністю відіграє важливу роль як чинник соціально-економічного розвитку суспільства та країни в цілому.

Саме від ефективності інноваційної діяльності залежить розвиток суспільства загалом та активізації підприємницької діяльності зокрема. Виходячи з цього набуває значення вивчення та дослідження особливостей системи управління інноваційною діяльністю.

Мета аналізу системи управління інноваційною діяльністю полягає в обґрунтуванні найбільш ефективних напрямів інноваційної діяльності, інноваційних програм і проектів фірми основними завданнями аналізу є: визначення відповідності фінансового стану підприємства його цільовим параметрам щодо інноваційного розвитку; оцінювання спроможності до інноваційного розвитку; вибір інноваційних проектів; оцінювання показників інноваційної діяльності; виявлення невикористаних резервів підвищення ефективності інноваційної діяльності; оцінювання впливу інноваційних рішень на фінансові результати діяльності підприємства [1].

Процес оцінювання системи управління інноваційної діяльності підприємства можна здійснювати за наступними етапами: моніторинг зовнішнього оточення підприємства (аналіз досягнень науково-технічного процесу в даній і суміжній галузях; аналіз ринку нововведень); аналіз внутрішнього середовища (оцінка інвестиційної привабливості підприємства; оцінка спроможності підприємства до інноваційного розвитку; оцінка рівня продукції; оцінка організаційно-технічного та управлінського рівня); аналіз ефективності інноваційних проектів (оцінка показників ефективності інноваційних проектів; дослідження чутливості показників інноваційних проектів; визначення безбиткового обсягу продаж); оцінка ефективності інноваційної діяльності та шляхи її підвищення (оцінка показників інноваційної діяльності підприємства; аналіз тенденцій, динаміки, результатів

інноваційної діяльності підприємства; факторний аналіз результатів інноваційної діяльності підприємства) [2].

Як показує практика ефективність інноваційної діяльності, значним чином залежить від системи яка сформувалась на підприємстві та контролюється керівництвом. У науковій літературі виділяють наступні типи інноваційної системи: Інноваційна система на індивідуальному рівні – інноваційний розвиток на рівні фізичної особи. Тут відбувається основний етап розвитку знань, а також інвестування в сферу наукоємних технологій, шляхом придбання товарів та послуг, які необхідні для забезпечення життєдіяльності та задоволення власних потреб; інноваційна система на мікрорівні – інноваційний розвиток, який здійснюється конкретним підприємством, яке розробляє та випускає наукоємну продукцію, а також надає послуги щодо забезпечення інноваційного процесу (освіта, фінанси, юридичний супровід, інформація і т.д.); інноваційна система на мезорівні – інноваційний розвиток, який здійснюється кількома підприємствами на рівні холдингових або корпоративних структур переважно в межах однієї країни; інноваційна система на макрорівні – інноваційний розвиток, який здійснюється в межах однієї країни або її частини (регіон, область, край), інституційну основу якої становить національна (державна) інноваційна політика; інноваційна система на гіперрівні – інноваційний розвиток, який здійснюється об'єднаними національними (державними) системами (США, ЄС, Україна), транснаціональними корпораціями; інноваційна система на глобальному рівні – розробка і впровадження нових технологій на рівні світових груп. Прикладами таких груп є фундаментальна наука (неформалізована мережа) і інформаційна мережа Інтернет (формалізована мережа) [3].

Система управління інноваційною діяльністю (далі СУІД) на підприємстві формується суб'єктом управління у межах соціально-економічної системи, яка існує на підприємстві та на яку впливають фактори зовнішнього середовища. СУІД на підприємстві складається з наступних етапів: формування цілей інноваційної діяльності підприємства; оцінка фактичного інноваційного потенціалу підприємства; вибір та узгодження стратегії інноваційного розвитку та загальноекономічних стратегії підприємства; реалізація інноваційних процесів та пов'язані з цим заходи. Підсумком проведених етапів повинна стати сформована «Базова інноваційна стратегічна концепція» та передбачена під впливом ринкових умов «Коригуюча інноваційна стратегічна концепція». Заключним етапом стає оцінка результатів інноваційної діяльності та аналіз соціально-економічного ефекту від інновацій та їх вплив на соціально-економічний розвиток суспільства.

Побудова оптимальної СУІД, на наш погляд, буде сприяти активізації введення інноваційної діяльності на мікрорівні в межах

підприємства, що може сприяти інноваційній активності в межах регіону та держави.

Список використаних джерел:

1. Іжевський В.В. Оцінка ефективності інноваційної діяльності підприємства. *Збірник науково-технічних праць наукового вісника НЛТУ України*. 2010. Вип. 20.4. С. 160–166.
2. Карюк В.І. Управління інноваціями в контексті соціально-економічного розвитку підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. № 20. С. 39–42.
3. Шикова Л.В., Швець Г.О. Особливості управління інноваційною діяльністю на підприємстві. *Економіка і організація управління*. 2014. № 3. С. 293–297.